కథ

మేల్ పసందైన భోజనం లభించే అవకాశాలు రెండు ఒకేసారి రావడం ఏ రకం దురదృష్టమో తేల్చుకోలేకుండా ఉన్నాను.

అవకాశం నెంబర్ 1 :- నా ఎదురుగా మా నాన్న పంపిన పెళ్ళి శుభలేఖ. మా తమ్ముడు రాసిన ఉత్తరం. మా తమ్ముడి పెళ్లి శుభలేఖ పువ్వుల్లో దాగి ఉన్న వారెవరో నవ్వుతున్నంత అందంగా ఉంది. నన్ను పెళ్లికి రమ్మని ఇంచుమించు బతిమాలుతున్నట్టు రాసాడు తమ్ముడు ఉత్తరంలో. పెళ్లికొడుకు అన్నగారికి ఆడపెళ్లివారు పెట్టే సూటుకు గాను కొలతలు కాగితంమీద రాసి పంపించమని ఓ అర్జీ కూడా పెట్టాడు. తమ్ముడి పెళ్లికెడితే చక్కటి భోజనానికి కొత్త బట్టలు అదనం. (అర్జంటుగా నేనిప్పుడు పెళ్లాడేస్తే ఆ అదనపు విలువ పెరగడం ఖాయం - మా ఆవిడకి కూడా ఆ ఆడపెళ్లివారు ఓ పట్టు చీర పెట్టక తప్పదు!)

అవకాశం నెంబర్ 2 :- 'మిలిటరీ మొగుడు' సినిమాలో ఓ ఎక్స్ట్రా వేషం ఉంది వేస్తావా అంటూ మా సదానందం నించి కబురు. నా పర్సనాలిటీని సినిమా మార్కెట్‌లో మదుపుపెట్టే ఉద్దేశాలతో నేను రికామీ మారాజులా తిరుగుతున్నానని సదానందానికి బాగా తెలుసు. ఈమధ్యనే తెలుగు సినిమా పరిశ్రమ మద్రాసు నించి హైదరాబాద్‌కి మారినప్పుడు తగుదునమ్మా అని ఓ పెట్టే, జేబులో బేడా పరకతో నా కలల రాజధానిని హైదరాబాద్‌కి మార్చేసుకున్నవాణ్ణి. సదానందం 'లోకల్ టాలెంట్ స్కౌటింగ్'లో పరిశ్రమకి తలలో నాలిక అయ్యాడని విన్నాను.

నన్ను గుర్తుపెట్టుకుని నాకో అవకాశం పారేయబోతున్న సదానందానికి కృతజ్ఞుణ్ణి.

'నాకు తొందరగా ఉంటే నువ్వు ఇంకా పెళ్లాడవేమిట్రా' అని నా పీకల మీద కూచోకుండా లక్షణంగా ముందే పెళ్లిచేసేసుకుంటున్న తమ్ములుంగారికి కూడా డిటో. 'తేల్తే సినిమాల్లో తేల్తాను. లేకపోతే ఏ కూం నదిలోనో, మూసీలోనో 'ములుగుతాను' అని అప్పుడెప్పుడో ఇంట్లో దెబ్బలాడి, నా ఆస్తి వాటా కోసం నోటీసులిచ్చి నా వాటా పొలం రాయించుకుని అక్కడే అమ్మేసి ఆ డబ్బు తగలేసాననే కోపం మరిచిపోని నాన్న ఈ పెళ్లికి రావద్దన్నట్టు శుభలేఖ పంపి ఉత్తరం రాయకపోవడం కూడా ఒక మేలే! ప్రయాణానికి పెట్టె ఉంది కానీ, జేబులో ఆ బేడా లేదెలాగూ!

** ** **

అవకాశాలు రెండైనా నేను ఒకటే ఎంచుకున్నాను. నా లోపలి కళాకారుడు నిరుద్యోగిగా పడుండడం ఇష్టం లేక తమ్ముడి పెళ్లి త్యాగంచేయదలిచాను - ఆ వెంట వచ్చే సూటు కూడా! ఇక పట్టు చీర కోసం పెళ్లాడతానా?!

** ** **

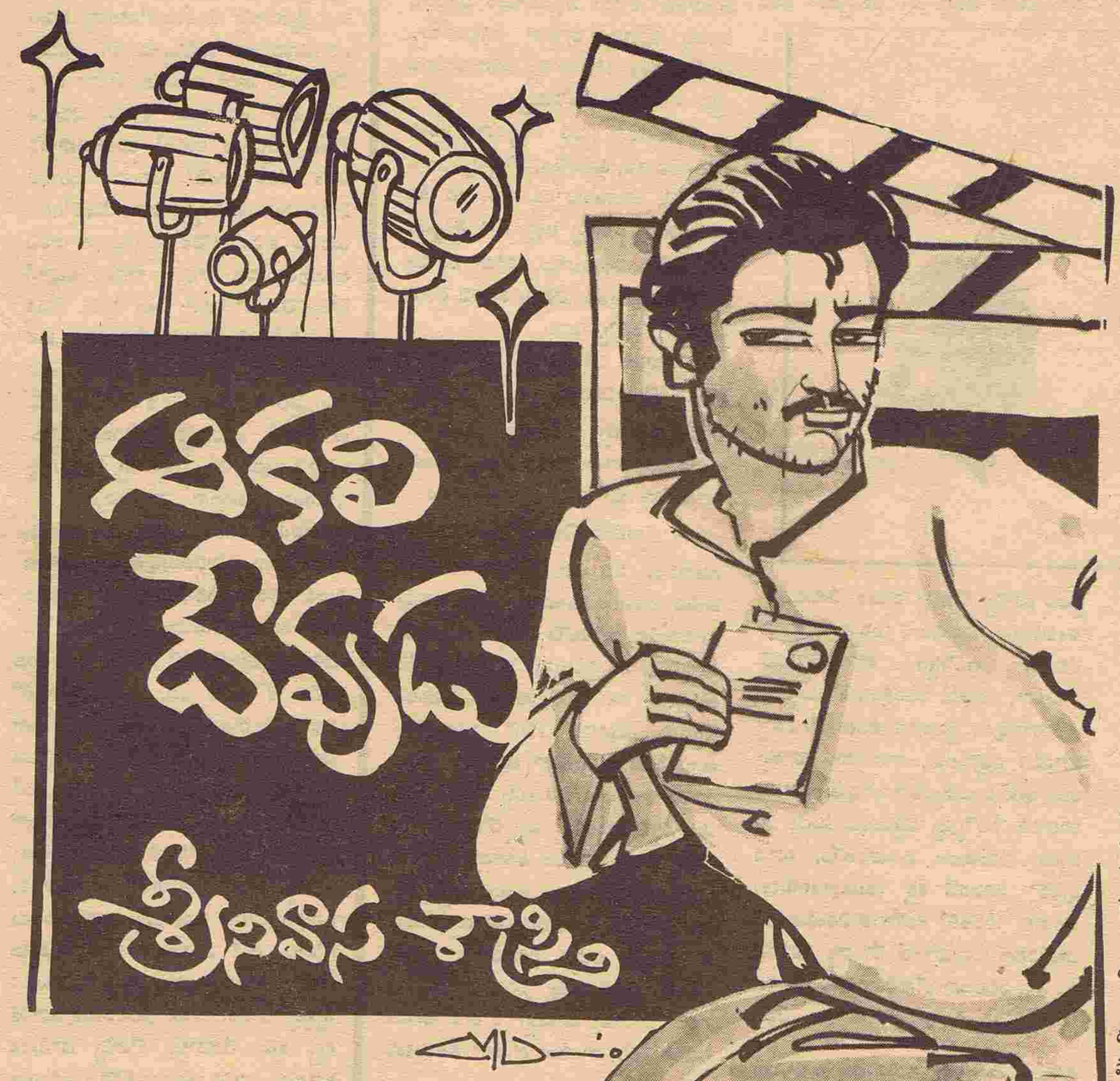

పోలేరమ్మ సంతర్పణలో -
పేదల పండగవాడు విస్తళ్లముందు జనం...
అంతలో దొంగలు... దొంగలు... గుర్రాల మీద... నల్ల దుప్పట్లు కప్పుకుని... తుపాకులు కాలుస్తూ
క్లోజ్ టు లాంగ్ జూం షాటు. నా విస్తరి మీద... ముద్ద కలిపి నోట్లో పెట్టుకోవాలి నేను..
దొంగల నాయకుడు ఈడ్చి తంతాడు... నేను వెంటనే లేచి పారిపోవాలి. నా వెనక నించి తుపాకి గుండు తరుముకొచ్చి నన్ను పడగొడుతుంది.

'ఆ' అని అరిచి చచ్చిపోవాలి.
ఓ యాభై రూపాయలు దక్కుతాయి నాకు. 'శభాష్' అని ఒప్పేసుకున్నాను సదానందం ముందు ఆ వేషాన్ని.

'బాగుందయ్యా సీను. ఈ మిలిటరీ మొగుడు స్క్రిప్టు ఎవరిది? డైరెక్టరెవరు? నిర్మాత మహాశయుడి పేరేమిటి? ఎవరు ఫైనాన్స్ చేస్తున్నారు, సంగీత దర్శకుడు ఇళయరాజా అయితే పసందుగా ఉంటుంది' ఒకప్పటి పరిచయస్తుడు కనక సదానందాన్ని నిలదీసి అడిగేసాను.

నాలో కళాకారుడు 'నోరు ముయ్యి. నువ్వో ఎక్స్ట్రా సన్నాసివి. పెద్ద హీరో ఛాన్సు కొట్టేసినవాడిలా ప్రశ్నలూ నువ్వూను. కోడి పెట్ట వెధవా! బై బర్త్ బాస్టర్డ్' అని తిట్టాడు.

సదానందం నన్ను ఎగాదిగా చూసి 'ఈ వేషం వేస్తావా? వెయ్యవా? ఓ యాభై రూపాయలు ఇప్పిద్దామని నిన్ను పిలిచాను. పోజులు కొట్టకు' అని దులిపేసాడు.

నిజమే! రావి శాస్త్రి గారు చెప్పినట్టు కోడిపెట్టల ఇష్టాఇష్టాల ప్రకారం లోకం నడవదు.

'ఏదో కానియ్యి' అని ఒప్పేసుకున్నా లోపలి కళాకారుడి ప్రోద్బలం చేత.

** ** **

'ఏమిటి సంగతి? బుద్ధిగా ఈ ఎక్స్ట్రా వేషానికి ఒప్పేసుకున్నావ్. ఇందులోనన్నా కుదురుకుంటావా..ఆనక నీ తిక్క నీదేనా?' నాలో నిరుద్యోగ కళాకారుడు హాలీవుడ్ ఛాన్స్ కాలదన్నుతానేమో నన్నంతగా కంగారు పడుతూ అడిగాడు మున్సిపాలిటీ పంపు దగ్గరికి ఈడ్చుకెళ్లిన నా కాళ్లని నిలబెట్టి.

ముందు పంపు నీళ్ల భోంచేసాక తాపీగా జవాబిచ్చాను.

'ఇదిగో చూడు. ఈ ఎక్స్ట్రా మొహానికి ఇది రాకరాక వచ్చిన క్లోజప్ ఛాన్స్. దీన్ని నేను ఎమ్డెవీ లాగ వాడబోతున్నాను. నువ్వు డైర్ హౌస్‌లా ధైర్యంగా ఉండు.'

కళాకారుడు లోపల ఎగిరి గంతేశాడు. పూటుగా తాగిన మంచినీళ్ళలో కొన్ని ఆ గెంతుకి పుల్రేణుపు మార్గం గుండా బైటికొచ్చాయి. ఏదో జరిగిపోయిందని కంగారు పడ్డ కళ్ల సప్లిమెంటు కోసం విడిగా కొన్ని నీళ్లు తయారుచేసాయి ఒదిలాయి.

'సర్లే ఏడు! ఇంక నిన్ను ప్రశ్నల్తో వేధించనులే' అని కళాకారుడు ఊరడించి నేను కడుపు లోపలికి పంపిన నీళ్ళలో జలకాలాడడానికి బర్త్‌డే సూట్‌లోకి మారిపోతుండగా పార్క్‌లో హాయిగా ఒక 'అమ్మ చెట్టు' వెతుక్కుని గడ్డి మీద వెల్లకిలా పడి ఎర్రబడ్డ వెర్రి కళ్లని మూసాను!

** ** **

షాట్ ...
పోలేరమ్మ సంతర్పణ ...
విస్తళ్ళ ముందు జనం ...
దొంగలు... దొంగలు... గుర్రాల మీద... నల్ల దుప్పట్లు కప్పుకుని... తుపాకులు కాలుస్తూ...
క్లోజప్
నా విస్తరి ...
ముద్ద కలిపి నోట్లో పెట్టుకోబోతున్నాను...
(తమ్ముడి కళ్యాణం.. పసందైన భోజనం... పెళ్లికొడుకు అన్నగారేరండీ... వారు రాలేదేం?.. అదేమిటి సొంత తమ్ముడి పెళ్లవుతుంటే... అవునండీ వారు తమ సొంత కళాకారుడితో సహా ఇప్పుడు ఓ సినిమా షూటింగ్‌లో బిజీగా ఉన్నాడు... పాపం రాలేకపోయాడు... అంతేలెండి ఈ సినిమావాళ్ళ బతుకులు... సంపాదిస్తారు గాని సుఖ సంతోషాలుండవ్... చిత్తం. బాగా చెప్పారు...)
నోరు తెరిచాను...
ముద్ద నోట్లో పెట్టుకోవాలి...
టక టక గుర్రం...
దొంగలు... నల్ల దుప్పట్లు...
క్లోజప్... క్లోజప్...
నా లోపలి ఆకలి దేముడు నోరు తెరిచాడు. పేగులకి ఇంత శక్తి ఎక్కడిదా అని ఆశ్చర్యపడుతున్నాను. ఎక్కడో తమ్ముడి పెళ్లిలో పంక్తి భోజనాల పరిమళాన్ని గాలి మోసుకొస్తోంది.
ఇక్కడ పేదల పంక్తి భోజనంలో తిన డాన్ని నటిస్తూ ...
మళ్ళీ లోపలి ఆకలి దేముడు నోరు తెరవడం, కళాకారుడు నోరు మూయడం జరిగిపోయాయి.
విస్తట్లోంచి అన్నం ముద్దలు అన్నీ నోటి ద్వారా లోపలికి బట్వాడా జరిగిపోయాయ్.
ముద్ద మీద ముద్ద...
కట్.. కట్.. కట్..
'తగలేశాడయ్యా వీడు'
'ఈ దరిద్రుణ్ణెక్కణ్ణించి తెచ్చారు'
'ఎవడ్రా వీడు వుండాకోర్... తన్ని తగలెయ్యండి సీన్‌లోంచి..'
డైరెక్టరూ, గుర్రం మీద విలనూ, అసిస్టెంట్ డైరెక్టరూ అరుపుల మధ్య ఎవరో నా మెడ పట్టుకుని పైకి లేపుతుంటే 'తినని వ్వండి' అన్న అరుపు నా కంఠంలోనే ఉండి పోయింది.

'దసరా'ను గురించిన మన పురాణ-పురాగాథలు!

మన పండుగలు దేశ సంస్కృతీ సాంప్రదాయాలకు ప్రతీకలు. సాంప్రదాయరీత్యా కాలభ్రమణంలో యేటా వరుసగా వచ్చే పండుగల్లో 'దసరా' ఎంతో పవిత్రతను రంగరించుకుంది.

దసరా పండుగ శుభ సందర్భంలో దేశమంతటా దుర్గామాత ఆరాధనం; దుర్గ సప్తశతి పారాయణం జరగడంసాధారణాంశం. దుర్గా సప్తశతి అష్టమాధ్యాయంలోవున్న రక్తబీజుని కథను శిష్టులు చెప్పకుంటే రేణుకాదేవి కథను మన జానపదలు చెప్పకుంటారు. చండముండులను దేవి హతమార్చిన పిదప శుంభుడనే రాక్షసుడు మహాకోపంతో దేవి మీదికి ససైన్యంతో దాడి చేస్తాడు. త్రిమూర్తుల; ఇంద్రాది సమస్త దేవతల వ్యక్తిగత ప్రజ్ఞలు; శక్తులు అన్నియు ఆయా దేవతల రూపంలో వచ్చి పార్వతీదేవికి బాసటగా నిలిచాయి.

సప్త మాతృకా గణాలతో కదుంగడు ఆగ్రహంతో విజృంభించి వస్తూన్న చండికను చూచి భీతిల్లిన శంభుని సైన్యాలు దిక్కున కొక్కరుగా పారి పోయారు. ఇవన్నీ చూచిన రక్త బీజుడు ఉగ్రుడై దేవిని ఎదుర్కొన్నాడు. శక్తబీజుని ప్రతిరుధిర బిందువునుండి అంతే శక్తి యుక్తులు కలిగిన ఒక్కొక్క రాక్షసుడు పుట్టుకొచ్చే శక్తి కలవాడు. వైష్ణవి, కౌమారి, వారాహి, మహేశ్వరి తమ తమ ఆయుధాలను రక్త బీజునిపై ప్రయోగించారు. అతని తనువు నుండి పడిన ప్రతి నెత్తురు చుక్కనుండి ఒక్కొక్కడుగా వేలాది రాక్షసులు పుట్టుకు రావడంతో దేవతలు తల్లడిల్లిపోయారు.

అపుడు కాళికాదేవి ఆజ్ఞమేరకు చాముండి తన నోరు తెరచి నాలుక పెంచి రక్తబీజుని దేహంనుండి రక్తపు బిందువు నేలమీద పడకుండ నిరోధించి క్రమంగా ఆతని రక్తాన్నంతా పీల్చి వానిని చంపివేసింది. ఇది మన పురాణగాథ.

ఇదిలావుండగా జానపదుల గాథ మరో వింత కథను మనకు చూపుతోంది. జమదగ్ని భార్యయగు రేణుకాదేవి సోదరుడయిన గిరిరాజు దుష్టులగు రాక్షస గణంతో పోరాడి వారిముందు పరాజితుడయ్యాడు. అపుడు రేణుకాదేవి తన తమ్ముని ఓటమిని సహించనిదై రాక్షస సంహారానికై తనకు అనుమతి ఇవ్వవలసినదిగా భర్తను కోరింది. నీవు అబలవు వలదని జమదగ్ని తెలియపరచగా ఆమె చిరునవ్వు నవ్వి తాను శక్తి స్వరూపిణియని భర్తకు తెలియజేసి తన విశ్వ స్వరూపాన్ని భర్తకు చూపింది. అపుడు జమదగ్ని సంతుష్టుడై రాక్షస సంహారానికి అనుమతిస్తాడు.

యుద్ధ భూమిన రేణుకాదేవి రాక్షస సంహారం చేస్తూండగారక్తబీజునిశరీరంనుండి భూమిపై పడిన నెత్తుటినుండి అరువదివేల మంది రాక్షసులు పుట్టుకు రావడం గమనించి రాక్షసుని రక్తం నేలమీద పడకుండా త్రాగివేయ

మని పోతురాజును ఆజ్ఞాపించి రక్కసులనందర్నీ మట్టి కరిపించి వేస్తుంది.

ఇలా స్త్రీని ఓ శక్తి స్వరూపిణిగా జానపదులెంతో చక్కని కథ చెప్పారు. శిష్టులు చండికను పూజిస్తే జానపదులు పరశురాముని తల్లి రేణుకాదేవిని ఎల్లమ్మ పేరున ఆరాధిస్తారు. ప్రతి గ్రామంలోను ఎల్లమ్మ గుడి వుంటుంది. ఆమెయే గ్రామ దేవత. కలరా; మశూచివంటి అంటు వ్యాధులేవీ రాకుండా చల్లగా కాపాడుకొచ్చే దేవత ఎల్లమ్మేనని జానపదుల విశ్వాసం. ఎల్లమ్మ తల్లికి ఎనుబోతులను బలి ఇస్తారు. ఇలా ఎనుబోతులను బలి ఇవ్వడం గమనిస్తే దుర్గకు మారుగా మహిషాసుర మర్దనానికి సంకేతంగా ఈ ఎనుపోతులను బలి ఇచ్చినట్టుగామనం గమనించవచ్చు.

అంతేకాక మరో పురాణగాథ ఇలా వుంది. రాక్షస రాజు రావణుని చంపిన రోజే దసరా. శక్తిపూజకు, రావణునిమీద రాముని విజయానికి సంబంధముంది. రామ రావణుల నడువ హోరు హోరుగా జరుగుతోంది. క్షతగాత్రుడయిన సౌమిత్రి రణ రంగాన మూర్ఛబోయాడు. అపుడు జరిగే యుద్ధం తొమ్మిదవ రోజు. అపుడాంజనేయుడు రామచంద్రునికి ధైర్యం చెప్పి యుద్ధానికి పురికొలిపాడు.

పదవ రోజు ఉదయాన రాముడు శక్తి మాతను కొలిచాడు. శక్తిపూజకుగాను 107 తామర పూవులు తీసికొన్నాడు. ఈ పూజకు మరో తామర కావలసి వచ్చి పూవు దొరకనందున తనకన్ను పీకి ఆ స్థానే పూవుగా వాడుకో చూశాడు. అపుడు శక్తి మాత ప్రత్యక్షమై వరమిచ్చింది. రాముడు వెంటనే యుద్ధ భూమిని అడుగేపి అచంచలమయిన బాణాలతో రావణుని నేల కూల్చాడు. ఇలా రావణుడు నేల కొరిగిన దానిలో రాముని భుజబలమే కాక శక్తి మాత బలంకూడ వుందని తెలుస్తోంది. ఇలా మన పురాణ గాథలు; పురాగాథలు ఒక్కొక్క విధమయిన కథలు చెప్పి మనలనందర్నీ భక్తి మార్గం వేపు నడిపిస్తున్నాయి అనటంలో అతిశయంలేదు.

—యం.సి. శివశంకర శాస్త్రి